

DML

SELECT

SQL DML

• Manipuliavimo duomenimis kalba (Data manipulation language)

Apima viską, ką galima atlikti su:

- SELECT
- INSERT
- UPDATE
- DELETE

DB 8 PASKAITA T. DANIKAUSKAS

SQL SELECT sakinys

```
SELECT [ALL | DISTINCT] <a tributai>
FROM <lentelės>
[WHERE <sąlyga>]
[GROUP BY <grupavimo sąlyga>]
[HAVING <where_sąlyga>]
[ORDER BY <rikiavimo sąlyga> [ASC | DESC]];
```


Paprasta SQL užklausa

SELECT <stulpeliai> Butina FROM <lentelesais [WHERE <sąlyga>];

Sąlyga, kurią turi tenkinti visi atsakymo įrašai.

Sąlygą gali sudaryti:

- Stulpeliai
- Konstantos
- Loginiai operatoriai
- Kintamieji
- Funkcijos
- Algebriniai operatoriai
- Specialūs SQL operatoriai

Užklausos rezultato struktūra − per kablelį išvardinti lentelių stulpeliai (ir išvestiniai), kurių reikšmės turi būti pateiktos atsakyme ir tokia tvarka kaip išvardinta

Per kablelį išvardintos arba su jungimo operatoriumi sujungtos lentelės, kurios dalyvauja užklausoje

SELECT vardas, pavarde FROM klientai

SELECT vardas, pavarde FROM klientai WHERE miestas = 'Kaunas';

SQL užklausos rašymas. Mažosios ar didžiosios?

NESVARBU!

SELECT vardas, pavarde FROM klientai WHERE YEAR(gimimo_data)>1975;

SELECT VARDAS, PAVARDE
FROM KLIENTAI
WHERE YEAR(GIMIMO_DATA)>1975;

select vardas, pavarde from klientai where year(gimimo_data)>1975;

SQL užklausos rašymas. Mažosios ar didžiosios?

SVARBUS!

SELECT VARDAS, PAVARDE FROM KLIENTAI WHERE vardas = 'vardenis'; SELECT vardas, pavarde FROM klientai WHERE vardas = 'Vardenis';

select vardas, pavarde from klientai where vardas = 'VARDENIS';

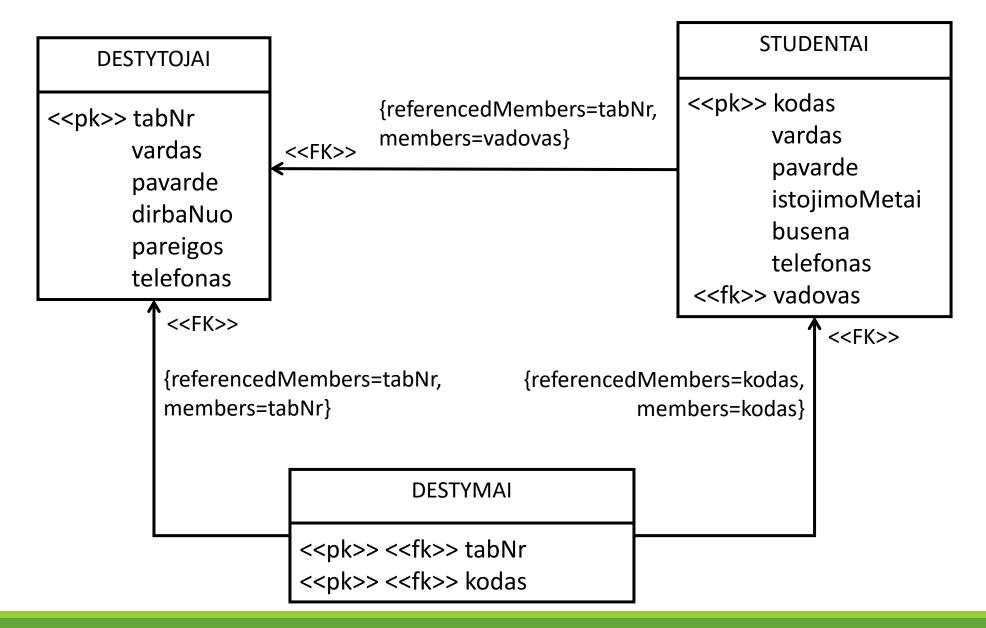

SQL. Loginiai operatoriai

SQL loginis operatorius	SQL užklausų pavyzdžiai
=	SELECT A FROM R WHERE B=C;
NOT / <> / !=	SELECT A FROM R WHERE NOT(B=C); SELECT A FROM R WHERE B<>C; SELECT A FROM R WHERE B!=C;
<,>	SELECT A FROM R WHERE B <c;< th=""></c;<>
<=, >=	SELECT A FROM R WHERE B<=C;
AND	SELECT A FROM R WHERE B>2 AND B<5;
OR	SELECT A FROM R WHERE B=2 OR B=5;
NOT	SELECT A FROM R WHERE NOT(B>2 AND B<5);

DB schemos pavyzdys

Susietų lentelių pavyzdys

DESTYMAI

tabnr	kodas
1234	11111
1234	22222
9012	33333
9012	44444
5678	11111
5678	22222
9012	33333
9012	44444

PK		DES	STYTOJAI		
tabNr	vardas	pavarde	pareigos	dirbaNuo	telefonas
1234	Rita	Butkienė	docentė	1993	300382

5678	Rimantas	Butleris	profesorius	1980	Null
9012	Saulius	Gudas	profesorius	1974	Null

STUDENTAL

PK

kodas	vardas	pavarde	istojimoMetai	busena	telefonas	vadovas
11111	Rita	Butkutė	2012	ST	Null	9012
22222	Romas	Butėnas	2011	BR	866677777	5678
33333	Sigitas	Guoga	2013	ST	899977888	Null
44444	Lukas	Lukaitis	2009	BR	Null	Null

Susietų lentelių pavyzdys

PK DESTYTOJAI	
---------------	--

tabNr		vardas	pavarde	pareigos	dirbaNuo	telefonas
1234		Rita	Butkienė	docentė	1993	300382
5678		Rimantas	Butleris	profesorius	1980	Null
9012		Saulius	Gudas	profesorius	1974	Null

PK STUDENTAI FK

kodas	vardas	pavarde	istojimoMetai	busena	telefonas	vadovas
11111	Rita	Butkutė	2012	ST	Null	9012
22222	Romas	Butėnas	2011	BR	866677777	5678
33333	Sigitas	Guoga	2013	ST	899977888	Null
44444	Lukas	Lukaitis	2009	BR	Null	Null

Užklausos pavyzdys. Iš 2 susijusių lentelių

Užklausa: Pateikite studentų, kurie turi vadovą, sąrašą (studento vardą ir pavardę, dėstytojo vardą ir pavardę)

SELECT studentai.vardas AS s_vardas, studentai.pavarde AS s_pavarde, destytojai.vardas AS d_vardas, destytojai.pavarde AS d_pavarde FROM studentai, destytojai

WHERE studentai.vadovas = destytojai.tabnr;

FK stulpelis

PK stulpelis

ATSAKYMAS

s_vardas	s_pavarde	d_vardas	d_pavarde
Rita	Butkutė	Saulius	Gudas
Romas	Butėnas	Rimantas	Butleris

Užklausos pavyzdys. Iš 3 susijusių lentelių

Užklausa: Pateikite studentų ir jiems dėstančių dėstytojų, sąrašą (studento vardą ir pavardę, dėstytojo vardą ir pavardę)

SELECT studentai.vardas AS s_vardas, studentai.pavarde AS spavarde, destytojai.vardas AS d_vardas, destytojai.pavarde AS d_pavarde FROM studentai, destytojai, destymai

WHERE studentai.kodas = destymai.kodas AND destytojai.tabnr = destymai.tabnr;

SELECT LIMIT | TOP | ROWNUM <=

Grąžinamų įrašų kiekio apribojimas

```
MySQL
```

SELECT column_name(s)
FROM table_name
WHERE condition
LIMIT number;

SELECT studentai.vardas AS s_vardas, studentai.pavarde AS spavarde, destytojai.vardas AS d_vardas, destytojai.pavarde AS d_pavarde FROM studentai, destytojai, destymai

WHERE studentai.kodas = destymai.kodas AND destytojai.tabnr = destymai.tabnr

LIMIT 10

SELECT LIMIT | TOP | ROWNUM <=

Grąžinamų įrašų kiekio apribojimas

MySQL

SELECT column_name(s)

FROM table_name

WHERE condition

LIMIT *number*;

SQL Server

SELECT * FROM studentai LIMIT 10;

SELECT TOP number | percent column_name(s)

FROM table_name

WHERE condition;

SELECT TOP 10* FROM studentai;

Oracle Syntax:

SELECT TOP 5 percent * FROM studentai;

SELECT column_name(s)
FROM table_name
WHERE ROWNUM <= number;</pre>

SELECT * FROM studentai
WHERE ROWNUM <=10;</pre>

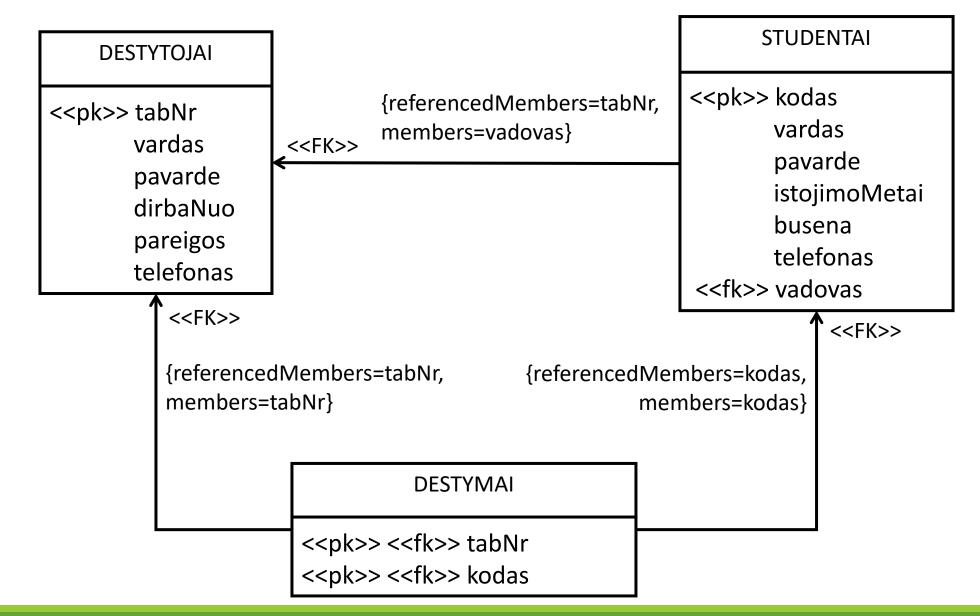

Join operatorių tipai:

- Inner join
- OUTER join
  - Left join
  - Right join
  - Full join
- Cross join
- Natural join

DB schemos pavyzdys

Susietų lentelių pavyzdys

DESTYMAI

kodas
11111
22222
33333
44444
11111
22222
33333
44444

tabNr	vardas	pavarde	pareigos	dirbaNuo	telefonas
1234	Rita	Butkienė	docentė	1993	300382
5678	Rimantas	Butleris	profesorius	1980	Null
9012	Saulius	Gudas	profesorius	1974	Null

STUDENTAI

PK

kodas	vardas	pavarde	istojimoMetai	busena	telefonas	vadovas
11111	Rita	Butkutė	2012	ST	Null	9012
22222	Romas	Butėnas	2011	BR	866677777	5678
33333	Sigitas	Guoga	2013	ST	899977888	Null
44444	Lukas	Lukaitis	2009	BR	Null	Null

Susietų lentelių pavyzdys

tabNr	vardas	pavarde	pareigos	dirbaNuo	telefonas
1234	Rita	Butkienė	docentė	1993	300382
5678	Rimantas	Butleris	profesorius	1980	Null
9012	Saulius	Gudas	profesorius	1974	Null

PK STUDENTAI FK

kodas	vardas	pavarde	istojimoMetai	busena	telefonas	vadovas
11111	Rita	Butkutė	2012	ST	Null	9012
22222	Romas	Butėnas	2011	BR	866677777	5678
33333	Sigitas	Guoga	2013	ST	899977888	Null
44444	Lukas	Lukaitis	2009	BR	Null	Null

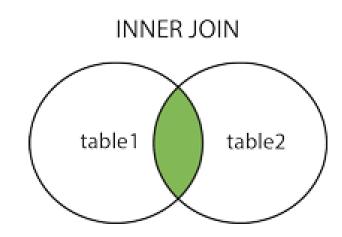
INNER JOIN

Dažniausia naudojimas lentelių apjungimas. Lentelių apjungimas atrenka tik susijusius lentelių įrašus.

SELECT stulpeliai
FROM t1
INNER JOIN t2 ON join_condition1
INNER JOIN t3 ON join_condition2

WHERE where_conditions;

. . .

Susietų lentelių pavyzdys

tabNr	vardas	pavarde	pareigos	dirbaNuo	telefonas
1234	Rita	Butkienė	docentė	1993	300382
5678	Rimantas	Butleris	profesorius	1980	Null
9012	Saulius	Gudas	profesorius	1974	Null

PK STUDENTAI FK

kodas	vardas	pavarde	istojimoMetai	busena	telefonas	vadovas
11111	Rita	Butkutė	2012	ST	Null	9012
22222	Romas	Butėnas	2011	BR	866677777	5678
33333	Sigitas	Guoga	2013	ST	899977888	Null
44444	Lukas	Lukaitis	2009	BR	Null	Null

INNER JOIN

Užklausa: Pateikite studentų, kurie turi vadovą, sąrašą (studento vardą ir pavardę, dėstytojo vardą ir pavardę)

SELECT studentai.vardas AS s_vardas, studentai.pavarde AS s_pavarde, destytojai.vardas AS d_vardas, destytojai.pavarde AS d_pavarde FROM studentai INNER JOIN destytojai

ON studentai.vadovas = destytojai.tabnr;

FK stulpelis

PK stulpelis

ATSAKYMAS

s_vardas	s_pavarde	d_vardas	d_pavarde
Rita	Butkutė	Saulius	Gudas
Romas	Butėnas	Rimantas	Butleris

INNER JOIN

Užklausa: Pateikite studentų, kurie turi vadovą, sąrašą (studento vardą ir pavardę, dėstytojo vardą ir pavardę)
ANSI SQL-92

SELECT studentai.vardas AS s_vardas, studentai.pavarde AS s_pavarde, destytojai.vardas AS d_vardas, destytojai.pavarde AS d_pavarde FROM studentai INNER JOIN destytojai

ON studentai.vadovas = destytojai.tabnr;

ANSI SQL-89

SELECT studentai.vardas AS s_vardas, studentai.pavarde AS s_pavarde, destytojai.vardas AS d_vardas, destytojai.pavarde AS d_pavarde FROM studentai, destytojai

WHERE studentai.vadovas = destytojai.tabnr;

Susietų lentelių pavyzdys

PK	DESTYTOJAI
----	------------

tabNr	vardas	pavarde	pareigos	dirbaNuo	telefonas
1234	Rita	Butkienė	docentė	1993	300382
5678	Rimantas	Butleris	profesorius	1980	Null
9012	Saulius	Gudas	profesorius	1974	Null

PK STUDENTAI FK

kodas	vardas	pavarde	istojimoMetai	busena	telefonas	tabNr	
11111	Rita	Butkutė	2012	ST	Null	9012	
22222	Romas	Butėnas	2011	BR	866677777	5678	
33333	Sigitas	Guoga	2013	ST	899977888	Null	
44444	Lukas	Lukaitis	2009	BR	Null	Null	

INNER JOIN su USING

Užklausa: Pateikite studentų, kurie turi vadovą, sąrašą (studento vardą ir pavardę, dėstytojo vardą ir pavardę) ANSI SQL-92

SELECT studentai.vardas AS s_vardas, studentai.pavarde AS s_pavarde, destytojai.vardas AS d_vardas, destytojai.pavarde AS d_pavarde FROM studentai INNER JOIN destytojai

ON studentai.tabnr = destytojai.tabnr;

ANSI SQL-2003

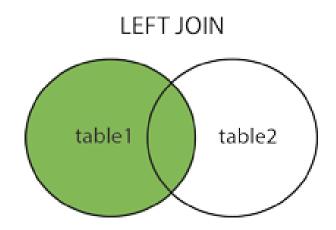
SELECT studentai.vardas AS s_vardas, studentai.pavarde AS s_pavarde, destytojai.vardas AS d_vardas, destytojai.pavarde AS d_pavarde FROM studentai INNER JOIN destytojai USING (tabnr);

LEFT [OUTER] JOIN

Antras pagal dažnumą naudojamas apjungimo variantas. Lentelių apjungimas atrenka visus įrašus iš pasirinktos lentelės ir tik susijusiu iš prijungiamos lentelės.

```
SELECT
    T1.c1, T1.c2, T2.c1, T2.c2
FROM
    T1
        LEFT JOIN
    T2 ON T1.c1 = T2.c1;
;
```


LEFT [OUTER] JOIN

Užklausa: Pateikite visus dėstytojus ir jei turi studentus, kuriems jie vadovauja(dėstytojo vardą ir pavardę, studento vardą ir pavardę)

SELECT destytojai.vardas AS d_vardas, destytojai.pavarde AS d_pavarde, studentai.vardas AS s_vardas, studentai.pavarde AS s_pavarde FROM destytojai LEFT JOIN studentai
ON destytojai.tabnr = studentai.vadovas;

ATSAKYMAS

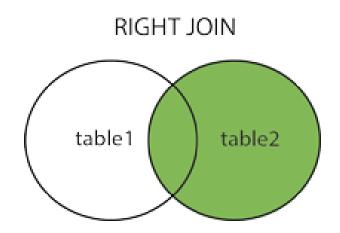
d_vardas	d_pavarde	s_vardas	s_pavarde
Rita	Butkienė	NULL	NULL
Rimantas	Butleris	Romas	Butėnas
Saulius	Gudas	Rita	Butkutė

RIGHT [OUTER] JOIN

Lentelių apjungimas atrenka visus įrašus iš prijungiamos lentelės ir tik susijusius iš pasirinktos.

```
SELECT
T1.c1, T1.c2, T2.c1, T2.c2
FROM
T1
RIGHT JOIN
T2 ON T1.c1 = T2.c1;
```


RIGHT [OUTER] JOIN

Užklausa: Pateikite DĖSTYTOJUS ir jų visų studentų sąrašą ir jų turimus vadovus (studento vardą ir pavardę, dėstytojo vardą ir pavardę)

SELECT studentai.vardas AS s_vardas, studentai.pavarde AS s_pavarde, destytojai.vardas AS d_vardas, destytojai.pavarde AS d_pavarde FROM destytojai RIGHT JOIN studentai

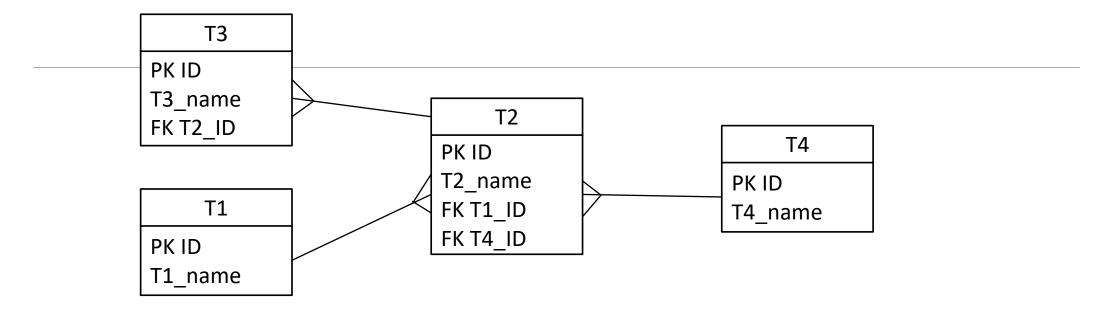
ON destytojai.tabnr = studentai.vadovas;

ATSAKYMAS

s_vardas	s_pavarde	d_vardas	d_pavarde
Rita	Butkutė	Saulius	Gudas
Romas	Butėnas	Rimantas	Butleris
Sigitas	Guoga	NULL	NULL
Lukas	Lukaitis	NULL	NULL

Daugelio lentelių sujungimas

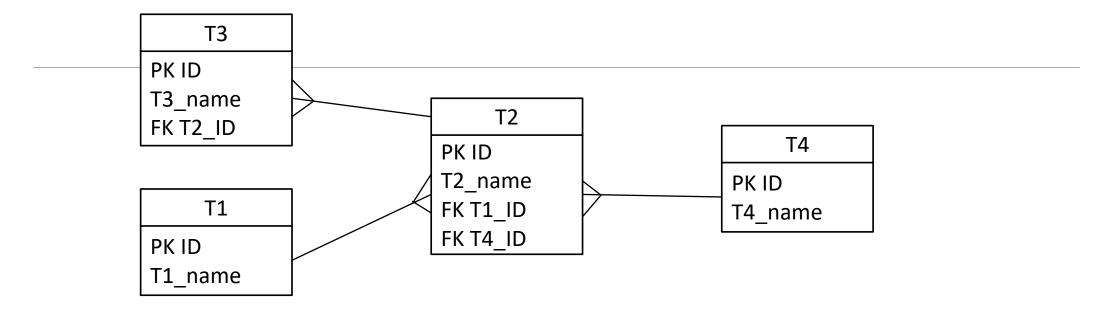

SELECT T1_name, T2_name, T3_name, T4_name FROM T1 INNER JOIN T2 ON T1.ID = T2.T1_ID INNER JOIN T3 ON T2.ID = T3.T2_ID INNER JOIN T4 ON T4.ID = T2.T4_ID

Atrenkami tik susiję visų lentelių įrašai (naudojant INNER JOIN)

Daugelio lentelių sujungimas

SELECT T1_name, T2_name, T3_name, T4_name FROM T1 LEFT JOIN T2 ON T1.ID = T2.T1_ID INNER JOIN T3 ON T2.ID = T3.T2_ID INNER JOIN T4 ON T4.ID = T2.T4_ID

Atrankami visi T1 lentelės įrašai ir tik susiję T2, T3 it T4 įrašai.

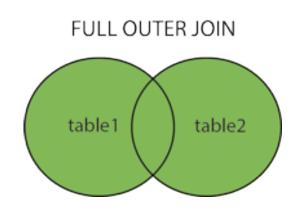

FULL OUTER JOIN

Lentelių apjungimas atrenka visus įrašus iš pasirinktos lentelės ir visus įrašus iš susijusios lentelės.

(MySQL nepalaiko)

```
SELECT
T1.c1, T1.c2, T2.c1, T2.c2
FROM
T1
FULL OUTER JOIN
T2 ON T1.c1 = T2.c1;
```


FULL OUTER JOIN

Užklausa: Pateikite visus DĖSTYTOJUS ir visus STUDENTUS (studento vardą ir pavardę, dėstytojo vardą ir pavardę)

SELECT studentai.vardas AS s vardas, studentai.pavarde AS s pavarde, destytojai.vardas AS d_vardas, destytojai.pavarde AS d_pavarde FROM destytojai FULL OUTER JOIN studentai

ON destytojai.tabnr = studentai.vadovas;

s_vardas	s_pavarde	d_vardas	d_pavarde
Null	Null	Rita	Butkienė
Rita	Butkutė	Rimantas	Butleris
Romas	Butėnas	Saulius	Gudas
Sigitas	Guoga	Null	Null
Lukas	Lukaitis	Null	Null

JOIN operatorių panaudojimo pavyzdys

FILMAI (<u>pavadinimas, metai</u>, trukmė, spalvotas, studija, prodiuseris) ATLIKEJAI (<u>filmo_pav, filmo_metai</u>, <u>aktoriaus_vard</u>)

filmai LEFT OUTER JOIN atlikėjai ON pavadinimas =filmo_pav AND metai = filmo_metai;

Rezultate bus pateikti filmai ir juose vaidinę aktoriai bei filmai be aktorių.

filmai RIGHT OUTER JOIN atlikėjai ON pavadinimas =filmo_pav AND metai = filmo_metai;

Rezultate bus pateikti filmai ir juose vaidinę aktoriai bei aktoriai, nevaidinę nei viename filme.

filmai FULL OUTER JOIN atlikėjai
ON pavadinimas =filmo_pav AND metai = filmo_metai;

Rezultate bus pateikti filmai ir juose vaidinę aktoriai, filmai be aktorių bei aktoriai, nevaidinę nei viename filme.

FULL OUTER JOIN (MY SQL)

SELECT studentai.vardas AS s_vardas, studentai.pavarde AS s_pavarde, destytojai.vardas AS d_vardas, destytojai.pavarde AS d_pavarde FROM destytojai RIGHT JOIN studentai

ON destytojai.tabnr = studentai.vadovas;

UNION

SELECT destytojai.vardas AS d_vardas, destytojai.pavarde AS d_pavarde, studentai.vardas AS s_vardas, studentai.pavarde AS s_pavarde FROM destytojai LEFT JOIN studentai
ON destytojai.tabnr = studentai.vadovas;

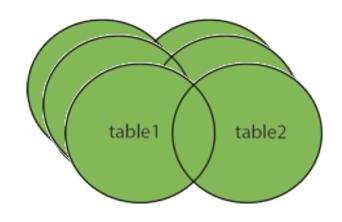
CROSS JOIN

Lentelių apjungimas naudojant Dekarto sandaugą

```
SELECT
T1.c1, T1.c2, T2.c1, T2.c2
FROM
T1 CROSS JOIN T2
```

arba

SELECT T1.c1, T1.c2, T2.c1, T2.c2 FROM **T1**, **T2**

Susietų lentelių pavyzdys

tabNr	vardas	pavarde	pareigos	dirbaNuo	telefonas
1234	Rita	Butkienė	docentė	1993	300382
5678	Rimantas	Butleris	profesorius	1980	Null
9012	Saulius	Gudas	profesorius	1974	Null

PK STUDENTAI FK

kodas	vardas	pavarde	istojimoMetai	busena	telefonas	tabNr	
11111	Rita	Butkutė	2012	ST	Null	9012	
22222	Romas	Butėnas	2011	BR	866677777	5678	
33333	Sigitas	Guoga	2013	ST	899977888	Null	
44444	Lukas	Lukaitis	2009	BR	Null	Null	

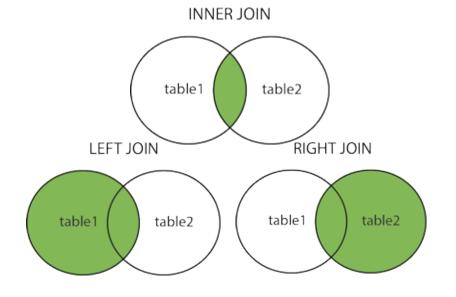

NATULAR JOIN

Lentelių apjungimas pagal sutampančius lentelių laukų

vardus.

```
SELECT
T1.c1, T1.c2, T2.c1, T2.c2
FROM
T1
NATURAL [{LEFT|RIGHT}] JOIN
T2;
```


Atributai su vienodais vardais rezultate nedubliuojami, jei grąžinami visi laukai.

NATULAR JOIN

AKTORIAI (<u>vardas</u>, adresas, lytis, gimimo_data) PRODIUSERIAI (vardas, adresas, <u>kodas</u>, pelnas)

aktoriai NATURAL LEFT OUTER JOIN prodiuseriai;

Atitinka užklausą: Kokie asmenys yra ir aktoriai, ir prodiuseriai bei kokie asmenys yra tik aktoriai?

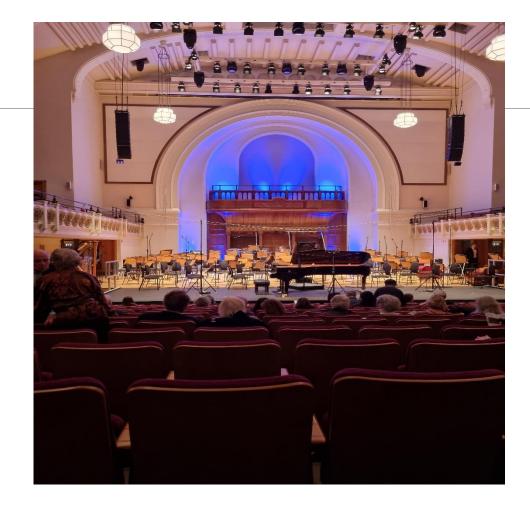
aktoriai NATURAL RIGHT OUTER JOIN prodiuseriai;

Atitinka užklausą: Kokie asmenys yra ir aktoriai, ir prodiuseriai bei kokie asmenys yra tik prodiuseriai?

aktoriai NATURAL FULL OUTER JOIN prodiuseriai;

Atitinka užklausą: Kokie asmenys yra ir aktoriai, ir filmų prodiuseriai, kokie asmenys yra tik aktoriai bei kokie asmenys yra tik prodiuseriai?

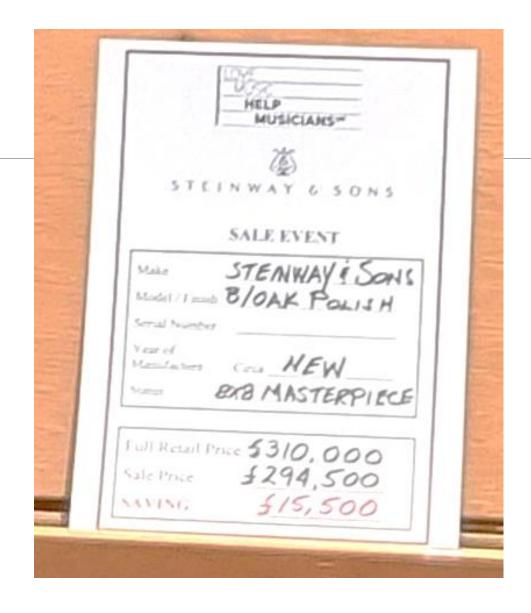

menti.com 48638540

Rezultato rūšiavimui naudojamas operatorius ORDER BY

FILMAI (pavadinimas, metai, trukmė, spalvotas, studija, prodiuseris)

Užklausa: Raskite 1990 metais Disnėjaus studijoje sukurtus filmus ir surūšiuokite juos pagal trukmę ir pavadinimą.

```
SELECT *
                                     DESC – mažėjimo tvarka;
FROM filmai
                                     ASC – didėjimo tvarka (pagal nutylėjimas);
WHERE studija = 'Disney' AND
      metai = 1990
ORDER BY trukme, pavadinimas;
SELECT *
FROM filmai
WHERE studija = 'Disney' AND
      metai = 1990
ORDER BY trukme, pavadinimas ASC;
SELECT *
                                         SELECT *
FROM filmai
                                         FROM filmai
WHERE studija = 'Disney' AND
                                         WHERE studija = 'Disney' AND
      metai = 1990
                                               metai = 1990
ORDER BY trukme, pavadinimas DESC;
                                         ORDER BY trukme ASC, pavadinimas DESC;
```


Dublių šalinimas naudojant **DISTINCT**

Raktinis žodis DISTINCT pašalina besidubliuojančius įrašus iš rezultato.

FILMAI (<u>pavadinimas</u>, <u>metai</u>, trukmė, spalvotas, studija, <u>prodiuseris</u>)
AKTORIUS (<u>aktoriaus vard filmo pav, filmo metai</u>)
PRODIUSERIAI (<u>kodas</u> vardas, adresas, pelnas)

Užklausa: Raskite visų metų sąrašą, kai buvo filmuojami filmai?

SELECT metai FROM filmai ORDER BY metai; Gausime ilgą besidubliuojantį metų sąrašą

SELECT **DISTINCT** metai FROM filmai ORDER BY metai;

Užklausa: Raskite Harrison'o Ford'o prodiuserius?

SELECT DISTINCT vardas

FROM prodiuseriai INNER JOIN filmai ON kodas = prodiuseris INNER JOIN aktorius ON pavadinimas = filmo_pav AND metai = filmo_metai WHERE aktoriaus vard = 'Harrison Ford';

Ačiū už dėmesį